

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Trestní řízení se vede pro skutek, nikoli pro popis skutku

„Podle ustálené judikatury je třeba rozlišovat pojmy „skutek“ a „popis skutku“. Skutek je to, co se ve vnějším světě objektivně stalo. Naproti tomu popis skutku je slovní formou, jejímž prostřednictvím se skutek odráží ve vyjadřovacích projevech lidské komunikace“. A to dle rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 6 Tdo 467/2023 ze dne 15.6.2023. A také dle celé řady dalších rozhodnutí Nejvyššího soudu, například sp.zn. 6 Tdo 723/2023, sp.zn. 7 Tdo 1205/2020, sp.zn. 4 Tdo 528/2020, sp.zn. 7 Tdo 46/2020, sp.zn. 8 Tdo 1226/2019, sp.zn. 3 Tdo 723/2011. Rozhodnutím, ve kterém byla poprvé zformulovaná shora uvedená právní věta, je rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 8 Tdo 179/2010.

Ačkoliv obvinění neuspěli v žádném se shora uvedených dovolacích řízení, tak shora uvedená právní věta je ve skutečnosti brání (i když často neubrání). Rozhodující je pak zkušenost, která má obecný přesah. Takzvaná kazuistika. Tedy případové srovnávací studie. Popis skutku dle obžaloby vznesené vsetínským okresním státním zástupcem vůči obviněnému Antonínu S. vypadal takto: *„Dne 4. 12. 2019 okolo 13.10 hod. v katastru obce Lužná, okres Vsetín, Antonín S. jako řidič osobního motorového vozidla zn. Volkswagen Golf Variant, RZ 5Z0 0076, taženého na tažném laně motorovým vozidlem zn. Ford Transit, RZ 4Z0 3181, řízeným Josefem N., nar. 30.4.1997, při jízdě po silnici č. I/57 ve směru k Lidečku, nevěnoval řízení uvedeného automobilu dostatečnou pozornost, v důsledku čehož v km 139.134 uvedené pozemní komunikace při průjezdu táhlou pravotočivou zatáčkou přešel částečně do protisměrného jízdního pruhu, kde se střetnul s protijedoucím osobním motorovým vozidlem zn. Škoda Yeti, RZ 2AX 7422, majitele ČD - Telematika a.s. Praha, řízeným Antonínem Ch., nar. 20.4.1965, když jmenovaný přitom utrpěl zhmoždění hrudníku a řezné rány čela s dobou léčení do 10.1.2020, přičemž obžalovaný tímto jednáním porušil zejména §§ 5 odst. 1 písm. b, 11 odst. 1 z.č. [361/2000](#) Sb. o provozu na pozemních komunikacích.“*

Ve skutečnosti se ale stalo toto: *„Dne 4. 12. 2019 okolo 13.10 hod. v katastru obce Lužná, okres Vsetín, Antonín S. jako řidič osobního motorového vozidla zn. Volkswagen Golf Variant, RZ 5Z0 0076, taženého na tažném laně motorovým vozidlem zn. Ford Transit, RZ 4Z0 3181, řízeným Josefem N., při jízdě po silnici č. I/57 ve směru k Lidečku, na 139.134 km uvedené pozemní komunikace při průjezdu táhlou pravotočivou zatáčkou z blíže nezjištěných příčin, pravděpodobně při impulsu odstředivé síly působící na vlečené vozidlo v oblouku zatáčky v mírném stoupání, na které řidič taženého vozu, Antonín S., nebyl schopen reagovat, přešel částečně do protisměrného jízdního pruhu, kde se střetnul s protijedoucím osobním motorovým vozidlem zn. Škoda Yeti, RZ 2AX 7422, majitele ČD - Telematika a.s. Praha, řízeným Antonínem Ch., nar. 20.4.1965, když jmenovaný přitom utrpěl zhmoždění hrudníku a řezné rány čela s dobou léčení do 10.1.2020.“*

Po srážce taženého vozu s protijedoucím vozem transportoval řidiče taženého vozu, Antonína S., vrtulník do Fakultní nemocnice v Olomouci, kde byl několikrát operován, přežil ... a pak byl obviněn

a nakonec i pravomocně odsouzen. A to proto, protože trestní řízení bylo vedeno pouze na základě původního popisu skutku. Tak tomu bývá na začátku trestního řízení samozřejmě vždy (trestní řízení musí být nějak zahájeno), ovšem orgány činné v trestním řízení nepřihlížely k tomu, jak se popis skutku v průběhu dokazování měnil. Trestní stíhání se tedy nevedlo pro skutek (či pro měnící se popis skutku), ale jen pro původní popis skutku. Proto to také bylo vůbec poprvé, co byl v Čechách odsouzen osamoceně jako viník trestného činu způsobeného dopravní nehodou jízdní soupravy vlečného a vlečeného vozu, řidič *vlečeného* vozu. Který byl navíc ještě těžce zraněn. Bylo to poprvé ode dne účinnosti říšského zákona číslo 162 ř. zák. ze dne 9. srpna 1908 ř.z., o ručení za škodu z provozu silostrojů (takzvaného „automobilového zákona“). „*Tři roky práce*“, povzdechl si právní zástupce České kanceláře pojistitelů u Okresního soudu ve Zlíně nad zmarem své práce v navazujícím soudním řízení o regresní náhradu škody. Také zde v civilním řízení byl rozhodující pravomocný trestní rozsudek vydaný na základě sdíleného *popisu skutku*. A to do té doby, než zasáhl Ústavní soud nálezem sp.zn. I. ÚS 323/2023 ze dne 18.4.2023, který předchozí rozhodnutí obecných soudů zrušil. Následně byl Antonín S. obžaloby zproštěn.

Prvním rozhodnutím k danému typu odpovědnosti ohledně autonehody jízdní soupravy vlečného a vlečeného vozu byl rozsudek Nejvyššího soudu ČSR sp.zn. Rv I 1451/1929 ze dne 20. června 1930. K výkladu citovaného říšského zákona, hovoří o tom, že : *„Provozovatelem jízdy i vlekoucího i vlečeného auta, jehož jízda byla jízdou ve smyslu § 1 automobilového zákona, jest majitel vlekoucího auta, a ručí za úraz způsobený vlečeným autem, třebas mu toto auto nepatřilo a nebylo mu odevzdáno vlastníkem do provozu“*. A v situačních podrobnostech také, že : *„Žalobce přecházel prostranství před chudobincem zcela účelně a přiměřeně a žalovaným se nezdařil vyviňovací důvod žalobcova vlastního zavinění... Soud odvolací řešil správně i otázku, zda jízdu osobního auta lze považovati za jízdu motorového vozidla ve smyslu § 1 zákona automobilového. Podle zjištění odvolacího soudu bylo toto auto vzato do vleku řidičem nákladního auta žalovaného T-a za účelem jeho dopravy do N. Při této dopravě bylo osobní auto poháněno motorickou silou vlekoucího jej auta žalovaného a bylo za tímto účelem k tomuto auto připoutáno řetězem tak, že muselo sledovati směr a rychlost jízdy auta vlekoucího. Proto jest jeho jízdu považovati za jízdu ve smyslu § 1 zákona automobilového. Skutečnost, že osobní auto v čase žalobcovi nehody jelo vlastní tíží spádem s kopce a jelo rychleji, než auto vlekoucí, nemůže na tom nic změnit, ano bylo zjištěno, že i při této jízdě bylo připoutáno k nákladnímu autu žalovaného T-a. Jsou proto žalovaný J. jako řidič auta nákladního a žalovaný T. jako vlastník tohoto auta podle § 1 zák.aut. zodpovědni za škodu žalobci způsobenou osobním autem k nákladnímu autu připoutaným,„ pokud se jim nepodaří dokázati některý z vyviňovacích důvodů zákona automobilového... Žalovaný Čeněk J. vidí vadu odvolacího řízení v tom,„ že odvolací soud neprovedl důkaz znalcem z automobilového oboru o tom, že není možno, by auto řítící se s kopce nepřetrhlo poměrně slabý řetízek 3 až 4 cm silný, a o rychlosti auta v osudném čase. V této příčině jest dovolatele odkázati především na jeho důkazní návrh v prvě stolici, kde o oné skutečnosti důkaz žalovaným postrádaný vůbec nebyl nabídnut...“*

JUDr. Milan Trlica,
advokát

Horní náměstí 3
75501 Vsetín

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)